

Тақырыбы: Урологиядағы зерттеудің рентгенологиялық әдістері

Орындаған: Жүнісхожа Ж.Д.

Топ : 425 ОМ

Қабылдаған: Есенұлы А.

Астана 2016жыл

Жоспар:

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
- Урология саласы
- Рентгенология
- Қазақстанда урология саласындағы Рентгенологияның дамуы.
- Қорытынды
- Пайданылған әдебиеттер

Урология (грек. *uron* – несеп және логия) – медицинаның несеп шығару жүйесі органдары ауруларының клиникасы белгілерін анықтайтын және оны емдеу жолдарын зерттейтін бөлімі. Сондай-ақ Урология ер адамдардың жыныс жүйесіндегі ауытқуларды да емдеумен шұғылданады. Урология – медицинаның көне заманнан белгілі саласы. Б.з.б. 3-мыңжылдықта Мысырда қуықтағы тасты дәл тауып, оны алып тастау жолын білген. Гиппократ бүйрек пен қуықтың әр түрлі ауруларына сипаттама берді. Әбу Әли ибн Сина несеп-жыныс жүйесінің кейбір ауруларын сипаттап, оларға диагноз қою үшін науқастың зәрін тексеру керек екенін жазды, ауруларды емдеу үшін бірнеше дәрі-дәрмек ұсынды. Аристотель, А.Цельс, К. Гален, т.б. ғалымдар Урологиялық ауруларды (негізінен несептегі тас) зерттеді. Урологияның қарқынды дамуына 19 ғасырда рентгенология саласында қол жеткен жетістіктер игі әсер етті. 1877 жылы неміс ғалымы М.Нитценің цистоскопты – қуық қуысын зерттеуге арналған аспапты ойлап табуы Урологиялық ауруларды дәл анықтап білуге мүмкіндік берді.

Бүйректі зерттеудің сәулелік әдістері бірнеше түрге бөлінеді:

- Рентгенологиялық зерттеулер;
- КТ;
- Ультрадыбыстық зерттеу;
- Магниттік – резонансты томография;
- Радионуклидтік зерттеу.

Жалпы бүйрек ағзасын зерттеудің ең негізгі әдістерінің бірі ол рентген түсірілімі арқылы зерттеу. Бұл кезде тек қана ісік емес, әртүрлі тас тәрізді түзілімдер, пиелонефрит, бүйрек жарақаты және т.б патологияны көруге болады.

Рентген арқылы зерттеу келесідей болып бөлінеді:

- Экскреторлы урография,
- Ретроградты пиелография,
- Томография,
- Цистография,
- Жасанды
- Пневморетроперитонеум негізінде зерттеу,
- Уретерография

РЕНТГЕНОЛОГИЯ

Экскреторлық урография- жоғары дәрежеде ақпарат беретін аспаптық зерттеу әдісі.

Бұл әдіс мынадай ауруларды анықтайды:

- Бүйректе және несепардағы тастар
- Бүйрек кистасы
- Бүйрек ісігі
- Гидронефроз
- Нефроптоз
- Бүйрек ұстамасы және де басқада аурулар

Контрастты затты жібергеннен кейін, рентген снімогында бүйрек пен несепар өзегін анық көре аламыз. Экскреторлық урография тек дәрігердің жолдамасымен ғана жүргізіледі.

2. Цистография.

Полицистография- қуыққа контрастты зат жіберу арқылы рентген снімогын жасаймыз. Ол мынадай ауруларды анықтауға мүмкіндік береді.

- қуық ісігі
- дивертикул
- қуықтың төменде орналасуы
- қуық асты безінің гиперплазиясы

Негізінен несеп жолдарын рентгенге түсіру горизантальды бағытта түсіру тиімді болып келеді. Мұндай жағдайда бүйрек және қуық жоғарғы бөлігінде рентгендік пленка бар.

Кей жағдайда рентген снімогы науқас іш аймағында жатқызып түсіріледі. Себебі, науқас шалқасынан жатқан кезде контрастты зат толық тарамайды. Ал, іш аймағымен жатқан кезде контрастты зат толық тарап айқын сүрет алуға мүмкіндік береді.

Нефроптозды зерттеу кезінде науқасты вертикальді жатқызып түсірумен қоса, вертикальды жағдайда түсіріледі. Ол бүйректің қозғалмалылығын зеттеуге мүмкіндік береді

Бүйрек рентгені

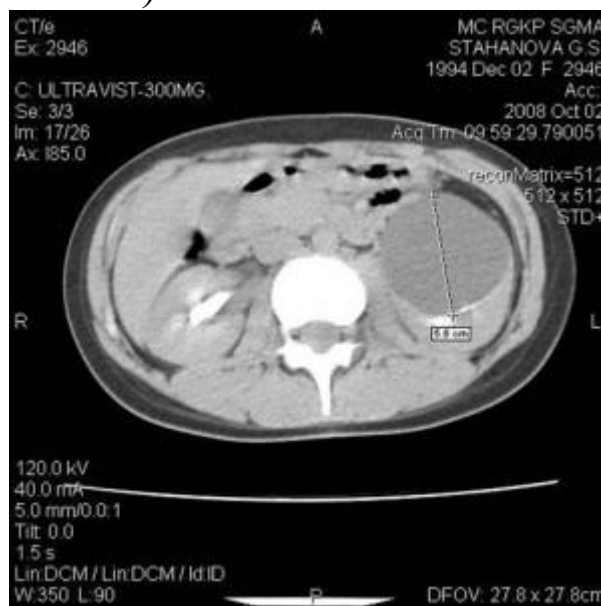

Құрсақ ішіндегі ісік. Ішектер сол жаққа
ығысқан. Сол жақ
бүйректің нефробластомасы (Вильмс ісігі)

сол жақ бүйрек ісігі (КТ)

сол жақ бүйректің кистасы

Қазақстанда урология саласындағы Рентгенологияның дамуы

Қазақстанда Рентгенологияның дамуы 1923 жылдан басталады. Сол жылы Верный (қазіргі Алматы) қаласында бірінші рентген аппараты қойылды. Екіншісі 1926 ж. сол кездегі республика астанасы – Қызылордада орнатылса, 1930 ж. Риддер қ-нда рентген бөлмесі іске қосылды. Қазақстанда Р. саласының дамуына үлес қосқан дәрігерлер Е.П.Гермайзе, П.А.Пшеничный, И.С.Нестеровский, т.б. болды. Рентгенологиялық бөлімшелер құрылымының қызметіне Республиканың рентгендік орталығы (1936–39), Рентгендік ст-лар (1939–59), ал 1959 жылдан рентгенрадиологиялық бөлімдер басшылық етеді. 1953 ж. Қазақ мемлекеттік медицина институтында бірінші рет Рентгенология және радиология кафедрасы (меңгерушісі С. Б.Балмұқанов) ашылды. 1964 ж. осы кафедраның қолдауымен Алматы дәрігерлер білімін жетілдіру институтында екінші Рентгенология кафедрасы ұйымдастырылды. Қазіргі кезде республикадағы медицина академиялар мен университеттер Рентгенология саласы бойынша мамандар дайындайды. Рентгенология саласының дамуына дәрігер-ғалымдар, профессорлар М.Т.Әлиакпаров, А.Ғ.Серғазин, С. Түсіпбеков, Ж.Хамзабаев, т.б. үлес қосты..

Бүйрек аурулары диагноз анықтау үшін (т.б. бүйрек және зәр шығару жолдарын қарапайым рентгенография, және. Д.) рентген тексеруден пайдаланылады. қарапайым радиологиялық әдістер бүйрек ангиографиясы пайдаланып, аурудың сипаты анықтауға болмайтын жағдайларда — контрастың агенттердің енгізу қолқа осы үшін негізгі бүйрек артерияларының жоғары разряд зат бүйрек кірді, сондықтан, рентген, оларды қарсы, шын мәнінде ол бүйрек тамырларының ұстанымын анықтауға мүмкіндік береді және бүйрек белсенді қуаты. соңғы әдіс материалдық бүйрек ауруы оқуға мен сипатын түсіндіру береді бүйрек биопсия, пайдаланылған кейінірек клиникалық және инструментальдық тексеруден ауыр диагноз жағдайда, түсініксіз болып қалады. Радиографиялық зерттеу қуық ауруларын анықтау үшін әлі де жүргізілуде жолдары, мочеточников, уретра.

Несеп шығару жүйесінің ауруларын емдейтін оны туындаған жағдайларға тәуелді болып табылады, және аурухана жағдайында жиі болып табылатын. зәр шығару жүйесінің ауруларды емдеу үшін зор мағынасы режимін сақтау және дәрігер ұсынған диетаны кіреді. Ауыр болашақта аурудың қайталануына келіп, немесе ол сатып алынған ағынын алған жоқ еді ма жоқ, сондықтан толық, емшілік маңызды бағыт өту талап

Қорытынды

Бірінші байлық – денсаулық дейміз. Бірақ осы сөздің қадірін көбіне біле бермейміз.

“Тәннен жан артық еді, - дейді Абай атамыз

Тәннен жан артық... Билік жанда ғой. Бірақ ғұмырымыз қаншалықты жалғасады?

Денсаулық - тән, рухани және әлеуметтік игіліктің жиынтығы.

Қазіргі уақыттағы әлеуметтік - экономикалық жағдай, тіршілік деңгейіне өз әсерін тигізуде

Ел Президентінің “Қазақстан - 2030” жолдамасындағы ұзақ мерзімді

Қазақстан азаматтарының денсаулығын нығайту, салауатты өмір салтын ынталандыру

“Дені сау адам - табиғаттың ең қымбат жемісі”

Пайдаланылған әдебиеттер

1. <http://zhardem.kz/news/3909>
2. <http://kazmedic.kz/archives/1007>
- 3.